

Андрій Швачук

студент гр. ФМСм-21,

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

Науковий керівник: к.е.н., доцент Володимир Угрин

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД АДМІНІСТРУВАННЯ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО АДАПТАЦІЇ ДО ВІТЧИЗНЯНИХ РЕАЛІЙ

У глобалізованому світі, де міжнародна торгівля є критичною частиною економік країн, ефективне адміністрування митних платежів стає надзвичайно важливим. Зарубіжний досвід у цій сфері відкриває широкий спектр підходів та інноваційних рішень, які можуть бути корисними для розуміння та впровадження в різних країнах.

Щоб глибше зрозуміти, як різні країни справляються з цим завданням, ми можемо розглянути досвід кількох розвинених країн світу. Це дозволить нам краще оцінити, які методи та практики є найбільш ефективними в умовах функціонування української митної служби.

Так, наприклад, Європейський Союз використовує інтегровану систему TARIC (Інтегрований тариф Європейського Союзу) [1, с. 73], що є ключовим елементом у спрощенні та уніфікації митного адміністрування серед своїх членів. TARIC об'єднує митні тарифи, правила походження товарів, заходи з торгівлі, зовнішніх економічних відносин, а також всі відповідні заходи з аграрної торгівлі. Ця система забезпечує єдиний підхід до тлумачення та застосування митних правил, сприяючи ефективній та швидкій торгівлі між країнами-членами. Вона також знижує адміністративне навантаження на підприємства, спрощуючи процеси, пов'язані з митним оформленням та розрахунком мит. Впровадження подібної системи в Україні може значно сприяти гармонізації митних процедур, підвищенню прозорості та ефективності митного адміністрування, а також забезпечити легший доступ до європейських ринків.

Система Automated Commercial Environment (ACE) [2], впроваджена у Сполучених Штатах Америки, є прикладом ефективного використання технологій для автоматизації митних процедур. ACE дозволяє автоматизувати процес подачі митних декларацій, контролю товарних потоків та управління митними даними, значно знижуючи час та витрати, пов'язані з митним оформленням. Ця система не тільки забезпечує більш швидке та ефективне оброблення інформації, але й підвищує точність митних операцій, зменшуючи можливість помилок та зловживань.

Досвід використання такої системи в США є корисним для України з точки зору створення національної системи автоматизації митних декларацій та інших митних процедур, яка може бути організована, як централізована платформи для обробки та управління митними даними. Автоматизація процесів дозволить знизити часові витрати на митне оформлення, а також зменшити витрати для бізнесу, сприяючи тим самим розвитку міжнародної торгівлі. Важливим аспектом

впровадження такої системи є підготовка та навчання митних співробітників для ефективного використання нових технологій та інструментів.

Активно впроваджує в роботу митниці інноваційні технології Сінгапур [3], зокрема застосовує технологію блокчейн для підвищення прозорості та ефективності своєї митної системи. Застосування блокчейну дозволяє створити надійну, незмінну та прозору базу даних транзакцій, що забезпечує точність та відстежуваність митних операцій. Це не тільки спрощує процес адміністрування, але й мінімізує ризики шахрайства та контрабанди.

Використання блокчейн-технологій для адміністрування ввізного мита може значно покращити точність і швидкість обробки митних декларацій та платежів. Інтеграція блокчейн-платформи забезпечить надійне та незмінне зберігання даних про ввезені товари, їх класифікацію та відповідні митні ставки. Це дозволить українській митниці ефективно управляти митними тарифами, автоматизувати розрахунок митних платежів та знизити ризик людських помилок у процесі митного оформлення.

Блокчейн може відігравати важливу роль у боротьбі з контрабандою, завдяки своїй здатності до забезпечення прозорості та відстежуваності товарних потоків. Використання блокчейну для реєстрації та моніторингу всіх митних операцій дозволить створити повну історію переміщення товарів через кордон, від початкового експортера до кінцевого імпортера. Це ускладнить приховування незаконних операцій та допоможе митним органам ефективніше виявляти та перешкоджати контрабанді.

Для повноцінної реалізації потенціалу блокчейну, важливо інтегрувати нову систему з вже існуючими митними процедурами та платформами. Крім того, врахування міжнародних стандартів та практик у сфері митної діяльності є ключовим для забезпечення сумісності та ефективної взаємодії з митними системами інших країн. Особлива увага має бути приділена аспектам безпеки даних та приватності, забезпечуючи захист конфіденційної інформації під час її обробки та зберігання на блокчейн-платформі.

Зарубіжний досвід адміністрування митних платежів, особливо практики країн як Європейський Союз, Сполучені Штати Америки та Сінгапур, відкриває значні перспективи для адаптації цих підходів до українських реалій. Системи, як-от TARIC в ЄС та ACE в США, демонструють важливість інтеграції та автоматизації у митному адмініструванні, які можуть сприяти прозорості, ефективності та зниженню витрат у митному процесі. Застосування блокчейн-технологій, як у Сінгапурі, пропонує додаткові можливості для підвищення безпеки, точності та відстежуваності митних операцій, ефективно борючись із контрабандою та митними шахрайствами. Адаптація цих новаторських підходів та технологій може відіграти ключову роль у модернізації української митниці, забезпечуючи більш ефективне адміністрування ввізного мита та підвищуючи загальну ефективність митної системи.

Список використаних джерел:

1. Прокіпчук Л. Досвід Європейського Союзу у питаннях адміністрування митних платежів: теоретичні основи та практичні рекомендації. *Bulletin of Sumy National Agrarian University*. 2019. №3(81), С. 71-75.
2. Automated Commercial Environment (ACE). URL: <https://www.cbp.gov/trade/automated>.
3. Singapore Customs. URL: <https://www.customs.gov.sg>.